

Brussel, 30 januari 2018
(OR. en)

5757/18

AGRI 52

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Speciaal Comité Landbouw/de Raad
Betreft:	Herziening van de strategie voor de bio-economie van de EU en de rol van de landbouwsector
	- <i>Gedachtewisseling</i>

I. ACHTERGROND

Onder bio-economie wordt verstaan: "de productie van hernieuwbare biologische hulpbronnen en de omzetting van die hulpbronnen en afvalstromen in producten met een meerwaarde zoals levensmiddelen, diervoeder, producten op bio-basis en bio-energie".

De strategie voor een bio-economie van de EU uit 2012 moest "*de weg vrijmaken voor een meer innoverende, hulpbronefficiënte en concurrerende maatschappij, die voedselzekerheid verzoent met het duurzaam gebruik van biotische hernieuwbare hulpbronnen voor industriële doeleinden en de bescherming van het milieu*". De strategie is in 2017 geëvalueerd (SWD(2017)374) en de Commissie is voornemens om in het derde kwartaal van 2018 een herziening ervan voor te leggen. DG Onderzoek en Commissielid Moedas, in nauwe samenwerking met DG AGRI en Commissielid Hogan, leiden dit proces, ondanks het feit dat gelet op het sectoroverschrijdend karakter van de bio-economie, ongeveer tien DG's betrokken zijn.

Deze herziening is, in het licht van het grote potentieel van de bio-economie, van groot belang voor de landbouw en de bosbouw: zij waarborgt de voedselzekerheid voor de groeiende wereldbevolking, pakt tegelijk milieuproblemen aan, draagt bij tot meer circulaire en duurzame productiesystemen, en zorgt voor nieuwe kansen voor groei en plattelandontwikkeling.

De bio-economie is voor Europa van cruciaal belang en behelst die delen van de economie die voor de productie van levensmiddelen, diervoeder, materialen en energie gebruik maken van de hernieuwbare biologische hulpbronnen uit de zee en de lucht, zoals gewassen, bossen, algen, vis, dieren en micro-organismen.

- De sector vertegenwoordigt een jaarlijkse omzet van ongeveer 2 biljoen EUR en biedt werk aan circa 22 miljoen mensen, voornamelijk op het platteland en in kustgebieden.
- De bio-economie omvat een groot aantal belangrijke sectoren: de levensmiddelensector, landbouw en bosbouw, visserij, aquacultuur en mariene hulpbronnen, energie, de biogebaseerde industrie, waaronder de chemische sector en de materialensector.
- De bosbouwsector is goed voor 3,5 miljoen banen en een jaaromzet van 486 273 miljoen EUR. Bossen leveren ook ongeveer 50% van de totale hernieuwbare energie van de EU en de nieuwe bosbouwgerelateerde innovaties omvatten onder meer: moderne bouwmaterialen, textiel, bioafbreekbare verpakkingsmaterialen voor levensmiddelen, biocomposieten, isolatiematerialen, producten voor de gezondheidszorg, biochemische producten en biogeneesmiddelen.
- Bio-economie is meer dan het traditionele gebruik van hulpbronnen, en omvat nieuwe en innovatieve producten op biobasis, zoals biochemische producten, bioplastics of biopolymeren, alsmede de groene chemie. Nieuwe biogebaseerde technologieën kunnen ook bijdragen tot een beter gebruik van afval en herwinning van hulpbronnen zoals nutriënten, en dragen aldus bij tot hulpbronefficiëntie en circulariteit.

De landbouw en de bosbouw spelen in de bio-economie een belangrijke rol in de context van de ambitieuze klimaat- en energiestreefcijfers van de EU voor 2030. Zij helpen mee andere sectoren koolstofvrij te maken (bijvoorbeeld door via de overgang naar geavanceerde biobrandstoffen de vervoerssector koolstofvrij te maken en door koolstof uit de atmosfeer te verwijderen). Landbouw is een belangrijke sector omdat daar het grootste deel van de biomassa wordt geproduceerd die als grondstof voor de bio-economie wordt gebruikt. Daarom draagt de bio-economie niet alleen bij tot duurzame landbouw, maar kan zij een belangrijke bron van gediversifieerd inkomen voor landbouwers zijn, en een factor voor hoogwaardige werkgelegenheid, concurrentievermogen en groei in plattelandsgebieden.

Toch zijn de belangrijkste actoren in de primaire productie van de landbouwsector (landbouwers en bosbouwers) op dit moment niet goed geïntegreerd in de waardeketens van de bio-economie, en fungeren zij wat biomassa betreft eerder als leverancier dan als producent. Daarom moet in de herziene strategie voor de bio-economie meer rekening worden gehouden met de behoeften van landbouwers en bosbouwers, en moet hij maatregelen bevatten die gericht zijn op een sterkere rol van de primaire producenten in de nieuwe waardeketens van de bio-economie. De duurzame ontwikkeling van de bio-economie in plattelandsgebieden zal ongetwijfeld een belangrijke gunstige factor zijn om de ontvolking aan te pakken door meer banen en kansen voor het bedrijfsleven te scheppen op basis van moderne digitale technologieën en innovatieve bedrijfspraktijken. De bio-economie kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan een meer circulaire en grondstoffen-efficiënte economie, door afvalstromen beter te benutten, onder meer door de terugwinning van nutriënten.

Zoals uiteengezet in de Cork 2.0-verklaring: *"de waarde van de rijkdommen van het platteland is in staat om duurzame oplossingen te bieden aan de huidige en toekomstige maatschappelijke uitdagingen die alle burgers van de Unie aanbelangen, zoals zorgen voor een veilige en duurzame voorziening van kwaliteitsvoedsel, het ontwikkelen van de circulaire economie, het verbreden van de bio-economie, het bevorderen van hulpbronnen efficiëntie, het bestrijden van klimaatverandering en het terugdringen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen".*

In de mededeling van de Commissie over de toekomst van voeding en landbouw wordt bio-economie ook genoemd als een van de belangrijkste motoren van de landbouw en plattelands-landsgebieden. Met een effectbeoordeling worden thans de concrete voorstellen op dit gebied geëvalueerd, met het oog op wetgevingsvoorstellen betreffende het volgende GLB die medio 2018 worden verwacht.

In het licht van de huidige herziening van de strategie en het actieplan voor de bio-economie van de EU, is het voorzitterschap van oordeel dat de Raad AGRIFISH in februari voor de ministers een zeer geschikt moment is om van gedachten te wisselen over hoe vorm moet worden gegeven aan het toekomstige beleidskader inzake bio-economie, en hoe het potentieel ervan voor landbouwers, bosbouwers en plattelandsgebieden van de EU kan worden gemaximaliseerd. De hoofdconclusies van het Raadsdebat zullen worden samengevat in een brief van het voorzitterschap, die aan Commissielid Moedas en Hogan, en aan de voorzitter van de Raad Concurrentievermogen zal worden toegezonden. Het voorzitterschap vertrouwt erop dat met het standpunt van de ministers rekening wordt gehouden in de herziene strategie voor de bio-economie van de EU en in komende besprekingen over bio-economiegerelateerde kwesties met gevolgen voor de landbouwsector.

Ter voorbereiding van de gedachtewisseling in de Raad zal het voorzitterschap tijdens de bijeenkomst van het SCL op 5 februari de delegaties verzoeken hun opmerkingen en een eerste standpunt met betrekking tot de voorgestelde vragen kenbaar te maken.

II. VRAGEN VOOR DE MINISTERS

1. Hoe kan EU-beleid, en met name de komende herziening van de strategie voor bio-economie, de ontwikkeling van een meer duurzame en circulaire bio-economie ondersteunen en de baten en kansen voor primaire producenten vergroten?

2. Wat kan er op nationaal niveau worden gedaan om landbouwers en bosbouwers beter in de waardeketens van de bio-economie te integreren?